

**ชื่อเรื่อง :** แนวทางการป้องกันการเกิดภาวะ Birth asphyxia

**ผู้จัดทำ :** นางสาวอรวรรณ ตะเคียนศก พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ งานการพยาบาลผู้คลอด โรงพยาบาลชุมชน

### **บทคัดย่อ**

ภาวะBirth asphyxia เป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตและความพิการในทารก และมีผลกระทบต่อจิตใจ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ในครอบครัวสูงมาก ทำให้เกิดความสับสนเปลืองในการรักษาพยาบาลและเป็นภาระของ ครอบครัวและสังคม จากการดำเนินงานของงานการพยาบาลผู้คลอด โรงพยาบาลชุมชน ในปีงบประมาณ 2559 พบว่ามี ทารกที่มีภาวะ Birth asphyxia จำนวน 5 ราย คิดเป็นอัตราการเกิด Birth asphyxia เท่ากับ 7.52 ต่อทารก เกิดมีชีวิต 1000 ราย และในปีงบประมาณ 2560 พบว่ามีทารกที่มีภาวะ Birth asphyxia จำนวน 9 ราย คิดเป็นอัตราการเกิดBirth asphyxia เท่ากับ 14.11 ต่อทารกเกิดมีชีวิต 1000 ราย แม้ว่าจะเป็นอัตราที่ไม่เกินเกณฑ์ของอนามัยแม่ และเด็ก (อัตราการเกิด Birth asphyxia 15 ต่อ 1000 การเกิดมีชีวิต) แต่เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ทารกแรกเกิด เสียชีวิตและมีความพิการทางสมอง หมายถึงภาวะที่เลือดของทารกขาดออกซิเจนคาร์บอนไดออกไซด์ในเลือดสูงและ มีความเป็นกรดในเลือดเนื่องจากการแลกเปลี่ยนอากาศที่ปอด (pulmonary perfusion) ไม่เพียงพอหรือไม่มีส่งผลให้อวัยวะที่สำคัญขาดออกซิเจนไปหล่อเลี้ยงทำให้เกิดการสูญเสียหน้าที่และเสื่อมประสิทธิภาพของอวัยวะนั้นๆ และเกิดความพิการต่างๆของสมองตามมา เช่น Epilepsy, Mental Retardation, Cerebral Palsy, และ Learning Disabilitiesจากการรวบรวมข้อมูลพบว่าหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภาวะ Birth asphyxia คือ ผู้คลอดที่มีภาวะถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดภาวะ Birth asphyxia กรณีศึกษา คือ มารดาที่มีภาวะถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์ 1 ราย ที่มารับบริการที่ห้องคลอด โรงพยาบาลชุมชน วันที่ 16 สิงหาคม 2561 จากการประเมินผู้คลอดขณะรับบริการพบว่าผู้คลอดมีปัญหาทางการพยาบาลในระยะรอคลอด และหลังคลอดทั้งหมด 10 ปัญหา ระหว่างผู้คลอดนอนพักรักษาตัวในแผนกห้องคลอด ได้รับการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลแล้วนั้น ไม่พบภาวะแทรกซ้อนระหว่างการคลอด และหลังคลอด ทารกคลอดปลอดภัย ไม่มีภาวะ Birth Asphyxia มารดาและทารกกลับบ้านเมื่อครบ 48 ชม. ไม่เพิ่มจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล

### **ผลที่ได้จากการศึกษา**

1. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการเกิด Birth asphyxia ของหน่วยงาน
2. พยาบาลห้องคลอดมีความรู้ในการดูแลมารดาคลอดตามมาตรฐานการดูแลในแต่ละระยะของการคลอด เพื่อป้องกันการเกิดBirth asphyxia ได้อย่างถูกต้อง
3. อัตราการเกิด Birth asphyxia ลดลง